

Jak vzniká zrcadlení

Kdo by si pomyslel, že při pohledu do zrcadla uvidí jinou než svoji tvář. A přece. Podobně jako se říká o očích, že v cizích člověk mnohdy spatří ty své, mohou i básníci zrcadlit své čerstvě narozené poetické světy ve verších básníků jiných. Setřít horizonty, jež vymezují jejich vlastní prostor a otevřít se krajinám, jejichž obzory sahají daleko za zorné pole jednoho člověka.

Magická dvojka předznamenává reciprocitu, nikoli však jen formální, ale silně emocionální, a v případě Jiřího Cenka a Marka Řezanky představuje proud nezadržitelné inspirace, vzájemných výzev a respektu, jež jeden k druhému citelně chovají. Jeden provázek se dvěma konci. Každé vlákno počínající na jednom konci vede nevyhnutelně k druhému a cestou nepřeborných, rozmanitých motivů, témat a forem, se prostřednictvím individuality rozplétají a ve spolupůsobení znovu splétají. A přece tu nejde o dvojčata, nýbrž o dva muže, básníky a překladatele, kteří se na první pohled mohou zdát zcela odlišní. Setkali se poprvé na LitWebu, amatérském literárním serveru a jejich spolupráce začala vznikat spontánně při odezvách na zveřejněná díla. Během své aktivní literární činnosti na LitWebu vytvořili a shromáždili velké množství děl, jejich výběr naplňuje tuto básnickou sbírku.

Přestože je dělí věkový rozdíl dvou generací, setkávají se na poli poezie s tak znatelnou a nepopíratelnou energií, díky které jejich díla promlouvají natolik hlasitě, že vybízejí k recitaci. Přesný rytmus, vynalézavost a nepředvídatelnost rýmů, jasný a ucelený významový rámec, přirozenost a vyspělost jazyka jsou atributy, kterými oba básníci disponují a které je zdobí.

Dostane-li navíc takový způsob básnického nazírání klasickou tvář sonetu či villonské balady, zhmotní se prolínání a spřádání myšlenek a asociativních motivů ve verše tak sugestivní a vícerozměrné, že nezůstane u jednoho čtení.

Dota Slunská (Hana Voláková)

DÍL PRVNÍ

MARKOVY BÁSNĚ

&

JIŘÍHO ZAMYŠLENÍ

Františkánská zahrada

(Báseň k životnímu jubileu Jiřího)

Kde růže objímají zdiva
krok hodin se pod břečťanem rychlí
jako to srdce, které plesá
jak srdce, které poskočí

Ve stínu lampy se tam dívá
ta postava v kvádru s malou krychlí
v pohledu duhy prší přesah
trám z dřeva
a v něm roztočí

Tam prošel básník, nepovšimnut
jen jedné růži složil hymnu

Za jasných kmitů proměnliva
dvě srdce teď o to více bijí
nad krajem zvolna tak spánek klesá
a tma si barví obočí

Ze zahrad píseň zazní tklivá
dá vyniknout letní scénérii

kde vyhnán byl strach, vymizel děs a
něha se svůdně rozkročí

Je půlnoc a ticho pěje chór
s ním básník
Jiří senior

Na brusinčí mlha

Jsou travnatá ticha – jako v kostele
kde se tyčil kříž, lidské kroky šlapou
třpyt v asfaltu dýchá, jenž snu dostele
mrakům opět blíž cesty jsou – i s mapou

Voda sbírá břehy – mlýn už nemele
osiřela stráň, v sešlém domku vrže
víko kruté něhy – nebe nesměle
pozoruje laň na okraji strže

Přetrhané dráty opět pošlou vzkaz
kam jen ještě jít, když se směry pletou?
Mosty nesou ztráty, jeřabiny mráz
trpký benefit s prázdnou etiketou

Na brusinčí mlha, šaty z pavučin
potutelný stín tam, kde oči planou,
do korun se šplhá, mlčet naučí
každou z mnoha vin

dávno oplakanou

Dvě vážky na blatech

*Je mlha na brusinčí, dvě vážky na blatech
a kámen v gotik lomu, v sloupy vzrostlé duby
zde sklo již nezařinčí, nezazní zbožný vzdech
nad slzou pro Madonu. Kraj zemdlený, chudý
Pro lesních varhan zvuky či svaté obrázky
voda si zde přála být rosou křtitelnic,
tvar srdce z něžné ruky vetkaný do lásky
ztichlá katedrála kde smrti žehná sýc*

*Změť klád, ty byly mostem pro zázraky a divy
a duše vzácně čistá bez mnišského hávu
při požehnání prostém co zná jen spravedlivý
To zpupný alchymista v ohně sarkofágu
mřížce překul v celu, růžence na náramky
Zde býval kříž a syn. Čí? V těch zborcených kdys zdech
víry na popelu květ vůně majoránky
Je mlha na brusinčí, dvě vážky na blatech*

